

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104,
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133,
E-mail: orfktitkarsag@orfk.police.hu

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Ea:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a **Panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közzétételétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a Panasztestület formanyomtatványát kitöltve terjesztette elő beadványát, amelyben vele szemben foganatosított rendőri intézkedést sérelmezte.

A panaszos előadta, hogy a lakásból költözött ki párjával és gyermekeikkel, ahol egy évig laktak.

A lakásból való kiköltözésben a panaszos bátyja és édesanyja segédkezett, amikor a pakolás végeztével a megbeszélteknek megfelelően felhívta a tulajdonost telefonon, hogy jöjjön a lakásba, hogy azt átadhassák és rendezzék az anyagiakat. A tulajdonos megérkezett mindent rendben talált, feljegyezte a mérőóra állásokat és elkérte a lakáskulcsot, valamint a kapu távirányítóját, amelyet át is adtak számára. Ezt követően a panaszos családja az utcán álló személygépkocsijukba beszállt, a tulajdonos pedig kinyitotta a kaput, hogy ki tudjon állni a teherautó amelyen a panaszos és családja személyes tárgyai voltak. A panaszos ekkor a tulajdonoshoz fordult, hogy rendezzék az anyagiakat, ugyanis beköltözésükkor kifizetett kaució utolsó havi rezsidíjakkal csökkentett fennmaradó része még visszajárt volna, hiszen semmilyen körülmény nem indokolta annak elvesztését.

A tulajdonos azonban nem akarta visszaadni készpénzt a panaszosnak, amelyet azzal indokolt, hogy a beköltözés előtt beszereltetett a lakásba egy riasztót, illetve, hogy az albérletet egy éven belül mondták fel. A panaszos elmondta, hogy riasztóhoz semmi közük, ez egyébként sem lehet hivatkozási alap a kaució visszafizetésének megtagadásához. Az egy évnél korábbi felmondással kapcsolatban pedig a panaszos megjegyezte, hogy a beköltözés és a kiköltözés között több mint egy év eltelt. A tulajdonos közölte, hogy már egy hónappal előtte jelezte kiköltözésének szándékát, ezért ez egy éven belüli kiköltözésnek számít. A panaszos állítása szerint még a beköltözéskor megegyeztek abban a tulajdonossal, hogy bármelyik fél fel szeretné bontani a szerződést, azt egy hónappal előtte jelzi a másik fél felé. /A panaszos itt jegyzi meg, hogy a tulajdonos semmilyen írásbeli szerződést nem volt hajlandó készíteni a bérletről, mert a havi extra jövedelem után nem kívánt adózni, egyedül a kaució átvételéről írt alá egy elismervényt./

A tulajdonos ezután elindult az utcán álló kocsija felé, miközben a panaszos emelt hangon kérte, hogy adja vissza a jogosan neki járó összeget. A tulajdonos ezzel nem törődve ment az autójához, miközben a panaszos továbbra is szavakkal próbálta őt visszatartani, de a tulajdonos csak annyit mondott, hogy nincs pénze, mindeközben odaért az autójához beült és elindult.

A panaszos ekkor felindultságában a mellőle elhaladó gépjármű irányába rúgott, aminek következtében a gépkocsi bal első ajtajának közepén keletkezett egy a cipője által okozott gumi nyom, amelyről utóbb kiderült, hogy csak egy könnyen, kézzel is eltávolítható felületi nyom volt, így a gépjárműben ezzel kárt nem okozott. Ezt követően a tulajdonos kocsijával a helyszínről elhajtott, amit a panaszos és családja is látott.

Nem sokkal ezután panaszos észrevette, hogy a tulajdonos a háztömböt megkerülve leparkolt - tőlük 3-4 háztömbnyire - az út szélén, úgy hogy a gépkocsi orra feléjük állt. Erre a panaszos az út szélén elindult a tulajdonos irányába, amikor pár méterre lehetett az autótól, a tulajdonos beindította azt és nagy gázzal elindult a panaszos családja irányába. A panaszos a mellette elhaladó autó után fordulva meglátta bátyját, aki az úttesten állt arccal a feléje száguldó autó irányába, látván, hogy a tulajdonos nem lassít, ezért balra lépett, hogy kitérjen az autó elől. A

tulajdonos ezzel egy időben az utolsó pillanatban balra rántotta a kormányt így csak a jobb oldali tükör találta el a panaszos bátyjának a csípőjét, a lábszárát pedig végigdörzsölte a kocsi jobb első és hátsó ajtaja. A tulajdonos a kormánykerék hirtelen balra rántása következtében félig felhajtott a járdára, ahol panaszos párja állt gyermekükkel a kezében és csak centimétereken múlt, hogy nem ütötte el őket. Mindezek után a tulajdonos megállás nélkül elhajtott a helyszínről.

A panaszos ekkor visszaszaladt családjához a ház elé és azonnal hívta a rendőrséget, ahol bejelentette a történeteket megadva a tulajdonos nevét és gépjárműve típusát. A telefonba azt a választ kapta, hogy azonnal küldenek egy járőrautót. A rendőrségre várva a panaszos észrevette a tulajdonos kocsiját az utca végén, aki még a rendőrök kiérkezése előtt az ellenkező irányba elhajtott.

A rendőrök kiérkezését követően gyalogosan megjelent a tulajdonos is, ekkor derült ki, hogy ő is hívta a rendőrséget, amit azzal indokolt, hogy a panaszos és családja a kocsijának mindkét tükrét letörte, berúgták az autója ajtaját, szét akarták verni a lakását és a riasztót.

A helyszínrre kiérkező rendőrök külön-külön meghallgatták a feleket, majd szemrevételezéssel megállapították, hogy a lakás és a riasztó érintetlen állapotban volt, a gépjármű tükrei is a helyén vannak, valamint a gépjármű ajtaján keletkezett felületi nyom anyagi kárt nem okozott. Ezután már két külön eseményként kezelték a panaszos által elkövetett autó ajtaja felé történő rúgást, valamint a panaszos bátyja sérelmére elkövetett közlekedési veszélyeztetést. A helyszínrre egy közlekedési járőrautó is érkezett két közlekedési rendőrrel akiket szintén tájékoztattak a történetekről az érintettek. A helyszínelés alkalmával méréssel, helyszínrrajzzal és fényképekkel rekonstruálták az eseményeket.

A közlekedési rendőrök közölték, hogy a panaszosnak és a bátyjának írásban is vallomást kell tenniük, de ezt megtehetik egy későbbi időpontban is, a helyszínrn a tulajdonos vallomást tett, melyet jelentés formájában rögzítettek.

A helyszínelés végeztével a panaszos családja eltávozhatott a helyszínről, azonban panaszoszt előállították a Rendőrkapitányságra, ahol egy órát töltött fogdában.

A panaszos állítása szerint nem közölték vele, hogy miért állították elő, csak annyit, hogy egy későbbi időpontban majd még behívják.

A panaszos azt is kifogásolta, hogy a másik felet nem állították elő, pedig egy cserbenhagyásos gázolási kísérlet elkövetője volt, továbbá valótlan bejelentést tett a rendőrségre.

A panaszos beadványában az alábbiakat sérelmezte:

- 1. az előállítás**
 - 1/a. az előállítás jogszerűségét;**
 - 1/b. az előállítás okának közlésére vonatkozó tájékoztatása elmaradása;**
 - 1/c. a másik fél (tulajdonos) előállításának a hiányát;**
- 2. az intézkedés során a hozzátartozók helyszínrn tartását.**

A Panasztestület az elvégzett vizsgálat során megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és részrehajlásmentes eljáráshoz fűződő alapvető jogát,

az alábbiak szerint.

A Panasztestület a rendőrök intézkedési kötelezettségével kapcsolatban megállapította, hogy a bejelentések tartalma alapján a helyszínen további intézkedéseket volt szükséges fogantatosítani, ezért a bejelentés alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

A Panasztestület álláspontja, hogy a panaszossal szemben a bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt az előállítás jogalapja fennállt, így e tekintetben a panaszos személyi szabadsághoz való jogát nem érte sérelem.

Az előállítás arányosságával kapcsolatosan a Panasztestület álláspontja, hogy más kisebb jogkorlátozással járó intézkedéssel, nevezetesen a panaszos későbbi időpontban történő meghallgatásával is biztosítani lehetett volna az intézkedés eredményességét. Mindezek alapján az előállítást aránytalannak találta, ezért megállapította, hogy az sértette a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogát, továbbá az előállítás időtartama miatt is sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő joga különös figyelemmel, hogy a rendőrségen a panaszossal szemben az előállítás során érdemi eljárási cselekményt nem fogantatosítottak.

A rendőrségi intézkedés vonatkozásában a Panasztestület úgy foglalt állást, hogy az nem ütközött a részrehajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmába ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga és az egyenlő bánásmód követelménye nem sérült.

A megvalósult alapjogsértés a Panasztestület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A döntésem alapjául szolgáló tényállást a – Ket. 50. § (1) bekezdésébe foglaltakra figyelemmel – az alábbi bizonyítékok felhasználásával állapítottam meg:

- a Panaszos előterjesztett panaszbeadványa;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály vezetőjének parancsnoki kivizsgálása;
- bejelentésről felvett küldési leírás;
- a Rendőrkapitányságon az intézkedés napján kelt előállítás végrehajtásáról szóló jelentés;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának kiegészítő jelentése;
- Közlekedésrendészeti Főosztály jegyzőkönyve a közúti közlekedési baleseti helyszínén végzett helyszínelésről;
- Közlekedésrendészeti Főosztály jelentései a meghallgatott személyek elmondásáról;
- Közlekedésrendészeti Főosztály jelentése;
- A Hivatal vezetőjének átirata.

III.

A rendőri intézkedés elleni panasz vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

III/1. Az előállítás

III/1/a. Az előállítás jogszerűsége

Rtv. 33. § (2) bekezdés b). pontja szerint „ *A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;*

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdés szerint „*Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*”

A panaszos sérelmezte, hogy a helyszínelés végeztével őt a Rendőrkapitányságra előállították.

A jelentésben foglaltak szerint az intézkedés végén a rendőr közölte a panaszossal, hogy a Btk. 339. §. szerinti garázdaság vétség elkövetése miatt előállításra kerül a Rendőrkapitányságra, amelyet a panaszos tudomásul vett.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés bár nem nevesíti, de tartalmazza, hogy a panaszos bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt került előállításra.

A rendőrségi iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos előállítására azért került sor, mert vele szemben felmerült a Btk. 339. § (1) bekezdésében rögzített bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amelyre tekintettel a rendőrök indokoltnak tartották a panaszos Rendőrkapitányságra történő előállítását.

A leírtakra tekintettel, a panaszossal szemben fennállt a bűncselekmény elkövetésének rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, így a rendőrök jogszerűen állították elő a panaszost, ezért a panasz alaptalan.

III/1/b. Az előállítás okának közlésére vonatkozó tájékoztatás elmaradása

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés alapján „ *A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.*”

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés értelmében „ *Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.*”

A panaszos álláspontja szerint a rendőrök nem közölték előállításának okát, csak annyit mondtak, hogy majd egy későbbi időpontban behívják.

A rendőri jelentés szerint a panaszos a helyszínen tájékoztatva lett előállításának okáról, vagyis arról, hogy bűncselekmény elkövetése miatt a Rendőrkapitányságra előállítják, amelyet a panaszos tudomásul vett, egyben az általa elkövetett cselekményt is elismerte.

Egyebekben a panaszos tudomással bírt arra vonatkozóan, hogy őt az általa elkövetett cselekmény miatt állítják elő a Rendőrkapitányságra, tekintettel arra, hogy ezen körülményt beadványában részletezte.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés vagylagos kötelezettséget határoz meg a rendőr számára a tekintetben, hogy az előállított személyt szóban, vagy írásban tájékoztatja az előállítás okáról.

A rendőri jelentés egyértelműen tartalmazza, hogy a panaszost az előállításról a helyszínen szóban tájékoztatták, így az erre vonatkozó panasz alaptalan.

III/1/c. A másik fél (tulajdonos) előállításának a hiánya

Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint „*A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.*

(2) A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”

Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint „*A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.*

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

A rendőrt a bejelentés alapján intézkedési kötelezettség terhelte, mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy a helyszínen a rendelkezésre álló adatok alapján milyen döntést hoz, milyen intézkedéseket fogatosít, a mérlegelési jogköre kiterjed adott esetben arra is, hogy az összes körülményekből levont következtetés alapján milyen intézkedéstől tekint el.

A parancsnoki kivizsgálás megállapításai szerint a Rendőrkapitányság járőreinek tevékenysége a jelenlévők igazoltatására és meghallgatására terjedt ki a panaszossal kapcsolatban, majd az intézkedést a tulajdonossal kapcsolatban átadták a Közlekedésrendészeti Főosztály Helyszíni-szemle Alosztály baleseti helyszínelőinek. A baleseti helyszínelők a helyszíni szemle lefolytatása, a tulajdonos meghallgatása majd a rendelkezésre álló adatok értékelése alapján, - miszerint személyi sérülés nem történt, anyagi kár nem keletkezett és az elkövető is a helyszínen volt – a további intézkedéseket szükségtelennek tartották.

Az intézkedő rendőr a helyszínen az összes körülmény mérlegelését követően a szükséges intézkedéseket megtette és az intézkedés részrehajlás mentes volt, továbbá a rendőri intézkedés során a panaszos csak a vele szemben fogatosított rendőri intézkedés ellen tehet panaszt.

A másik fél vonatkozásában panaszt nem terjeszthet elő, így e panaszpontot, mint jogosulatlantól származót a jelen eljárásban nem vizsgáltam, míg ez előző panaszpont alaptalan.

III/2. Az intézkedés során a hozzátartozók helyszínen tartása

Rtv. 13. § (2) bekezdés szerint „ *A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.*”

A panaszos sérelmezte, hogy családtagjai az intézkedés végéig a helyszínen a hidegben étlen szomjan váraakoztak és a helyszínt nem hagyhatták el, hiszen a rendőrök elvették az igazolványaikat.

A rendőri jelentés tartalma szerint a panaszos a helyszínen jelezte, hogy hozzátartozói és kiskorú gyermekei tartózkodnak egy közeli gépjárműben, az intézkedő rendőr többször közölte panaszossal, hogy a hozzátartozói jelenléte az intézkedésnél szükségtelen és szabadon távozhatnak, az a tény, hogy a családja mégis a helyszínen maradt az ő egyéni döntésük, amiért az intézkedő rendőrök felelőssé nem tehetőek.

Az intézkedés teljes időtartama a szükséges rendőri teendőkkel arányban állt, a helyszíni intézkedés elhúzódásának esetleges oka a baleseti helyszínelők kiérkezésének megvárása volt.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszossal közölték, hogy a hozzátartozói jelenléte az intézkedésnél szükségtelen, ők szabadon távozhatnak, lehetőségük lett volna a helyszín elhagyására, ők azonban saját akaratukból maradtak, így az erre vonatkozó panasz alaptalan.

IV.

A Panasztestület jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalása során a panaszos előállítását aránytalannak találta, ezért megállapította, hogy az sértette a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogát.

Ezzel a megállapítással nem értek egyet, mivel a panaszossal szemben fennállt a bűncselekmény elkövetésének rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, így a rendőrök jogszerűen állították elő a panaszost.

A Panasztestület arra a megállapításra jutott, hogy az előállítás időtartama miatt is sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga, továbbá vizsgálat tárgyává tette a rendőrök intézkedési kötelezettségét.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az előállítás időtartamát és annak arányosságát nem sérelmezte, ezért ezeket érdemben nem vizsgáltam, ugyanis a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy „*A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.*”

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint „(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett

döntenie.”

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény: 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény: 100. § (1) bekezdés c) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény: 13. § (1) bek. (2) bek., 93/A. § (6) bek., (7) bek., 15. § (1) bek. 20. § (2) bek., 92. § (1) bek., 33.§ (2) bek., (4) bek.;
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény: 339.§ (1)bek.

Budapest, 2015. február „ „

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**